
Tokaji borvidéki növényvédelmi előrejelzés a május 27 - június 2. közötti időszakra

Vasárnap és hétfőn nagyobb mennyiségű csapadék hullott a borvidéken, több helyen meghaladta a 20 mm-t is. Ez a mennyiség a talaj felső rétegében átmenetileg enyhítette a nedvességhiányt. Kisebb záporok, zivatarok előfordulhatnak még a héten, de további számottevő csapadéokra nincs kilátás. A szeles idő pedig ismét száríthatja a talaj felső rétegét. Az elmúlt napokban 20°C körül alakult napközben a hőmérséklet. A hőérzetünket azonban a szél ronthatta. Május 22-én és 23-án a hajnali, esti órákban a borvidék egyes részein 3-5°C-ig csökkent a hőmérséklet.

A szőlő zöldmunkái kapcsán a hajtások intenzív fejlődése miatt, azok huzalpárok közé történő befűzése az aktuális teendő. Ahol a törzstisztítást és a hajtásválogatást még nem végezték el, ott most ezeket a munkákat egy menetben kell elvégezni. Törekedjünk a szellős lombzat kialakítására.

Fenológia

A szőlő fejlődése intenzív. A hajtások egy része már elérte a felső huzalpárt is. A korábbi fejlettségbeli eltérések egyre inkább kiegyenlítődnek. A szőlő fürtmegnyúlás állapotában van.

Lisztharmat

Lisztharmat levéltünetével több ültetvényben is találkoztunk már. Ajánlott 10 napos permetezési fordulókat tartani, de semmiképp se legyenek hosszabbak 12 napnál. Kén mellé társítsunk felszívódó készítményt is (fluxapiroxad vagy tetrakonazol). A lisztharmat elleni aktuális védekezések célja a kórokozó lombzaton való felszaporodás megakadályozása. Ez a sikeres bogyóvédelem alapja. A kén hatékonysága 15°C alatt romlik, 25°C felett pedig perzselést okozhat. Ökológiai gazdálkodásban kén és olajos készítmény kombinációjával végezzük el a permetezést.

Peronoszpóra

Habár a csapadékos körülmények kedvezőek a peronoszpóra számára, az elmúlt két hónap száraz időjárás az oospórák részére nem volt kedvező. Korai a kórokozó jelentős fellépésére nem kell számítanunk. Délről azonban még érkezhetsz fertőző spóratömeg a vegetáció későbbi részében. Jelenleg a kontakt szerek elegendőek a kórokozó elleni védekezéshez. A hajtások gyors ütemű fejlődése miatt csak rövidebb permetezési fordulók mellett tudunk jobb fedettséget biztosítani a kontakt szerekkel. Konvencionális művelés esetén mankoceb vagy metiram hatóanyagok közül választszunk. Ökológiai gazdálkodásban pedig rézkészítményt alkalmazhatunk (rézoxiklorid vagy rézhidroxid).

Tarka szőlőmoly

A tarka szőlőmoly első nemzedékének rajzása végett ért. A csapdák már nem fognak új egyeket. A lárvák károsítása látható a fürtökön. A védekezést csak a fertőzöttebb ültetvényekben javasolt, az aktuális növényvédelmi kezelés során. Nagyobb fogási adatok, illetve jelentősebb lárva károsítás esetén a hosszabb hatástartammal rendelkező metoxifenozid hatóanyag használata javasolt. Egyszerűbb, olcsóbb megoldásként a piretroid hatóanyagú készítmények közül választhatunk (alfametrin, lambda-cihalotrin). Ökológiai gazdálkodásban, ahol nem légtértelítéssel védekeznek, ott a *Bacillus thuringiensis* vagy a spinozad hatóanyagú készítmények állnak rendelkezésre.

Tarka szőlőmoly hím egyedek a feromoncsapdában

Amerikai szőlőkabóca

Május 20-án észleltük először a kabóca lárváinak megjelenését. Azóta több ültetvényben is megtaláltuk a lárvákat. A fiatal lárvák a tőke alsó leveleinek fonákán figyelhetők meg. A védekezés egyelőre nem szükséges. Az a harmadik lárva stádium megjelenésekor lesz aktuális, ami a szőlő virágzását követően várható. Az amerikai szőlőkabóca a szőlő aranyszínű sárgaság megbetegedését okozó fitoplazma vektora szőlőben. Mivel a kórokozó ellen nem tudunk hatékonyan védekezni, ezért a vektorszervezet elleni rovarölő szerek kezelésekkkel tudjuk megelőzni a betegség terjedését. Fontos, hogy ne csak az ültetvényekben, hanem a házi kerti tőkéken is végezzünk megfigyelést és indokolt esetben védekezést.

A fitoplazmának a szőlő mellett több gazdanövénye van, ezek közül legjelentősebb az erdei iszalag. E növényről más kabóca fajok át tudják vinni a kórokozót szőlőre, ahol az elterjesztésében már az amerikai szőlőkabóca játszik szerepet. Ezért ajánlott az ültetvényekből és közelükből eltávolítani az erdei iszalagot.

Amerikai szőlőkabóca lárvája a levél fonáki részén

Atka

Mind a szőlő-gubacsatka, mind a szőlőlevélatka károsítása gyenge az ültetvényekben. Így a védekezés nem indokolt.

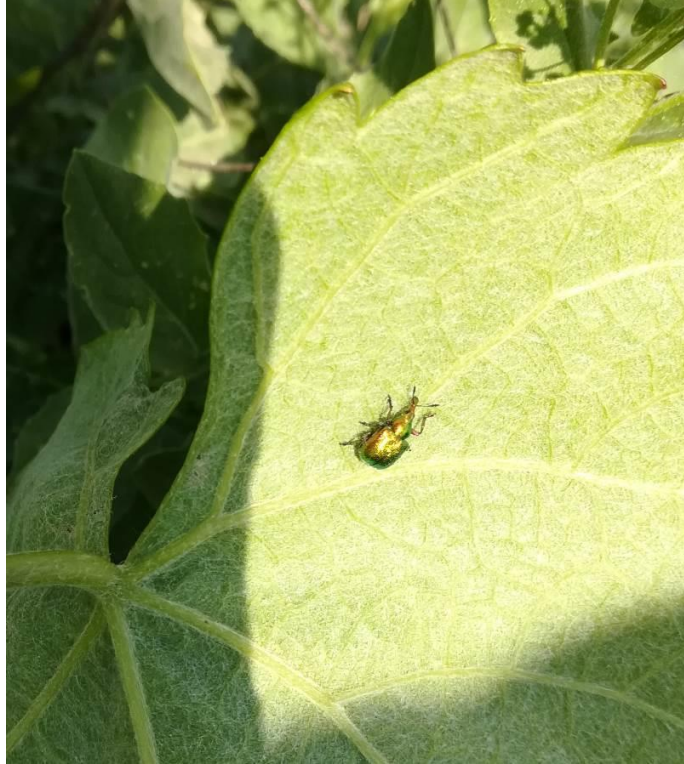
Az elmúlt években a borvidék több ültetvényében jelentkezett a szilva-takácsatka kártétele. A tünetek tavasz végétől, nyár elejétől láthatóak. A károsítás nyomán a levelek a sárgulnak. A tünetek gyakran foltszerűen jelentkeznek. Védekezésre a spirodiklofen vagy az abamektin hatóanyagok használhatóak. A kártevő elleni védekezésnél fontos, hogy megfelelő borítottságot érjünk el a levél fonáki oldalán is.

Szőlő-gubacsatka kártétele

Szivarsodró eszelény

A szivarsodró eszelény imágói és károsítása számos ültetvényben láthatóak, azonban a kártétel mértéke a legtöbb helyen nem jelentős. Kisebb területeken a szivarok összegyűjtése és megsemmisítése kivitelezhető, így gyéríthetjük a következő évi nemzedéket. Ha van olyan terület, ahol komolyabb az imágók jelenléte és a kártétel is számottevő, akkor a kártevő ellen rovarölő szerrel védekezzünk, e célra a piretroid hatóanyagok közül válaszunk (alfametrin, lambda-cihalotrin).

Szivarsodró eszelény

Vad

Különösen az erdő közeli parcellákban számíthatunk kártételre. Távoltartásukra használhatunk emberi haját, valamint állati zsiradék, vagy perlit/fakátrány/etil-merkaptán hatóanyagú készítményeket.

Vad okozta kártétel

Gyomszabályozás

A csapadékos időszak kedvez a gyomok fejlődésének. Erőteljesebb gyomosodás várható. Kerüljük az ültetvények túlzott elgyomosodását. A gyomok jelentősebb felszaporodása párásabbá teszi az ültetvényt, ami a kórokozóknak kedvezőbb feltételeket teremt. A soralkak gyomirtására a soralkművelő gépeket vagy végső esetben glifozát hatóanyagot használhatunk. Azonban el kell kerülni, hogy a permetlé a szőlő zöld részeire kerüljön! Ezért fontos szerepe van az időben és jól el-

végzett törzstisztításnak, ami történhet kézi vagy kémiai úton. Magról kelő gyomnövények ellen, azok néhány leveles állapotában kell védekezni. Élő gyomok ellen a magasabb dózist javasolt alkalmazni a növények intenzív növekedési fázisában. Apró szulák esetében virágzáskor kell kijuttatni a gyomirtó szert, mezei aszat ellen pedig tölevélrózsás állapotban. A glifozát felhasználása esetén úgy válasszuk meg a permetezés időpontját, hogy a kezelést követő 6 órán belül ne hulljon csapadék, hogy a hatóanyag maradéktalanul fel tudjon szívódni. A sorközök gyomszabályozására legjobb módszer a kaszálás.

A növényvédelmi kezelések elvégzése előtt fontos tájékozódni az időjárási viszonyokról. A várható csapadékról a radarképekről kaphatunk információt (<https://www.idokep.hu/radar>, vagy http://www.met.hu/idojaras/aktualis_idojaras/radar/). Abban az esetben, ha a permetezés közben elered az eső, az utolsó egy órában kezelt területeken célszerű újra elvégezni a növényvédelmi beavatkozást, mivel a kijuttatott permetlének körülbelül egy óra szükséges a megszáradáshoz.

Az elmúlt hét hőmérséklet és csapadék adatai:

2020.05.19-25.	átlaghőmérséklet (°C)	heti csapadék (mm)
Sárospatak Királyhegy	15,6	21,6
Sátoraljaújhely Szemszúró	15,3	26,3
Hercegkút Hosszúhegy	15,8	26,5
Tolcsva Nyakvágó	15,5	11,2
Erdőbénye Lócse	15,2	17
Vámosújfalú Rány	15,4	16,4
Olaszliszka Haraszt	16	19,6
Szegi Poklos	16	21,2
Tarcal Bakonyi	-	-
Tokaj Hétszőlő	16,6	20,8
Bodrogkeresztúr Dereszla	16	22,8
Mád Juharos	16,1	21,5
Mád Úrágya	16,1	11,2
Tállya Nyergesek	15,4	17,3
Abaújszántó Kassaváros	15,1	23,4

Várható időjárás 2020.05.27-06.02.

A hét további részében 18-22°C körül alakul majd a maximum hőmérséklet. Az esti, hajnali órákban 8-11°C várható. 1-2 mm-t hozó, kisebb záporok és zivatarok, szerdán, pénteken és a jövő hét elején fordulhatnak elő. Szerdán és pénteken megerősödik a szél, 40-50 km/h-s szellőkések is lehetnek.

Pablczki Bence
Növényorvos